

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE Z CHEMII DLA GIMNAZJUM I LICEUM

I. Ustalenia ogólne

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:
  - odpowiedź ustna, obejmująca 3-4 tematyczne lekcje, czas trwania odpowiedzi ustnej do 15 minut,
  - kartkówka, obejmująca 3-4 tematyczne lekcje, czas trwania maksymalnie do 20 minut,
  - sprawdzian (w formie opisowej, testu lub mieszany), obejmujący większą partię materiału, jeden lub dwa działy
2. Częstotliwość odpowiedzi ustnych, sprawdzianów i kartkówek
  - odpowiedź ustna – uczeń powinien mieć przynajmniej jedną ocenę z odpowiedzi ustnej w semestrze
  - sprawdziany: po zakończeniu większej partii materiału (działu) od 1 do 2 w semestrze
  - kartkówki – od 2 do 4 po zakończeniu mniejszej partii materiału, ważnego zagadnienia, dla sprawdzenia stopnia przyswojenia materiału przez uczniów
3. Ocena aktywności ucznia stosowana w formie plusów i minusów.
Uczeń zbiera 5 znaczków za które otrzymuje ocenę:
pięć plusów - bardzo dobry, cztery plusy i jeden minus - dobry, trzy plusy i dwa minusy - dostateczny, dwa plusy i trzy minusy - dopuszczający, jeden plus i cztery minusy lub pięć minusów - niedostateczny
4. Zadania domowe
Uczeń sprawdzany jest z wykonania zadania domowego poprzez odpowiedź ustną lub pisemną na lekcji.
Wymaganie zadań w formie pisemnej w zeszyte przedmiotowym lub na kartkach nauczyciel każdorazowo zapowiada.
Brak wykonania zadania domowego jest traktowane jak nie przygotowanie się ucznia do lekcji
5. Frekwencja ucznia
sprawdzana jest częstotliwość opuszczania lekcji, czy są to nieobecności jednodniowe, zwalniania z kilku lekcji czy spowodowane chorobą ucznia
6. Wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie oraz praca dodatkowa
na ocenę z przedmiotu wpływa liczba wykonanych prac dodatkowych, czynny udział w kołach zainteresowania
postęp w nauce i praca na miarę możliwości ucznia
7. Usprawiedliwienia
  - Uczeń może zgłosić nie przygotowanie do lekcji 2 razy w ciągu semestru dla 2 godzin w tygodniu 1 raz w ciągu semestru –dla 1 godziny w tygodniu w tym
  - uczeń może zgłosić nie przygotowanie na prośbę rodziców (wymagany wpis w dzienniczku ucznia(indeksie) lub wyjątkowo w zeszyte przedmiotowym w przypadku braku dzienniczka np. z powodu wywiadówki)
  - nauczyciel może zawiesić na pewien czas lub całkowicie możliwość zgłaszania nie przygotowań do lekcji
  - jeśli uczeń był nieobecny tylko na jednej lekcji powinien zgłosić nie przygotowanie do lekcji,
8. Zeszyt przedmiotowy, podręcznik, zbiór zadań
każdy uczeń może trzy razy zgłosić brak podręcznika, zeszytu i zbioru zadań
Uczeń ma możliwość korzystania na sprawdzianach z pomocy przygotowanych przez nauczyciela – decyzję podejmuje nauczyciel

II. Ocena semestralna i roczna

Ocena semestralna i roczna **nie jest średnią ocen** uzyskanych przez ucznia. Stosowana jest tzw. średnia ważona.

1. Na ocenę semestralną i roczną mają wpływ:

a) Uzyskana ocena:

- ze sprawdzianu - ocena liczona razy 4
- za osiągnięcia w konkursach i olimpiadach – ocena liczona razy 3

- z odpowiedzi ustnych, kartkówek oceny liczone razy 2
  - z aktywności ucznia na lekcjach – ocena liczona razy 1
  - z prac, zadań dodatkowych, referatów, itp. – oceny liczone razy 1
- b) Inne formy pracy ucznia podlegające ocenie (jako oceny i działania ucznia wspomagające)
- frekwencja ucznia na lekcjach
  - wkład pracy, wysiłek wkładany w opanowanie materiału
  - wykonywanie prac dodatkowych, referatów
  - zadania domowe i dodatkowe
  - udział w kołach zainteresowania

Nauczyciel może wziąć pod uwagę te formy i wystawić uczniowi ocenę pod koniec semestru. Wartość tej oceny odpowiada ocenie z aktywności.

2. Ustalanie oceny semestralnej i rocznej

- a) Ocenę semestralną ustala się na podstawie:
- średniej ważonej z ocen z odpowiedzi ustnych, prac pisemnych i aktywności ucznia na lekcji
  - postępów w nauce ucznia
  - frekwencji i aktywności ucznia na lekcjach
  - prac dodatkowych ucznia (zadania, referaty, udział w konkursach, kołach zainteresowania)
- b) Ocenę roczną ustala się na podstawie:
- uzyskanej ocenie semestralnej, którą traktuje się jak ocenę z jednego sprawdzianu
  - dalsze postępowanie tak jak w przypadku oceny semestralnej
- c) wystawianie oceny na podstawie średniej ważonej
- 4, 75 – ocena bardzo dobra
  - 3, 75 – ocena dobra
  - 2, 75 – ocena dostateczna
  - 1, 75 – ocena dopuszczająca
  - w przypadku ocen 1,5; 2,5; 3,5; 4,5; ocenę wyższą (czyli odpowiednio: 2; 3; 4; 5) otrzyma uczeń, który w ciągu semestru wykazał się dodatkową pracą (np. referaty, prace i zadania dodatkowe, udział w kołach zainteresowania, osiągnięcia w konkursach) lub wykorzystał propozycje w punkcie 3.

Ocenę celującą uzyskać może uczeń, który w normalnym toku oceniania otrzymuje ocenę bardzo dobrą i ponadto wykonuje prace i zadania wykraczające poza zakres materiału przewidziany na dany poziom nauczania lub uzyskuje znaczne wyniki w konkursach i olimpiadach

3. Uzyskanie wyższej niż przewidziana roczna ocena klasyfikacyjna

Uczeń może podwyższyć sobie ocenę roczną z przedmiotu najwyżej o jeden stopień od tej, jaką uzyskał w normalnym trybie jej wystawiania jeśli

- 1) w terminie ustalonym przez nauczyciela (**nie później niż na dwa tygodnie przed klasyfikacją**):
- a) poprawi sprawdzian, z którego uzyskał ocenę znacznie zaniżającą średnią ważoną (taki sprawdzian jest liczony do średniej razy 3)
  - b) w przypadku braku oceny ze sprawdzianu w semestrze napisze sprawdzian z materiału określonego przez nauczyciela
  - c) jeśli uzyskał na semestr ocenę niedostateczną lub znacznie zaniżającą ocenę roczną – poprawi ją w formie i z zakresu materiału zaproponowanej przez nauczyciela
- 2) w trakcie semestru
- a) wykona dodatkowe prace (referaty, zadania, doświadczenia, prezentacje)
  - b) będzie czynnie uczestniczył w kołach zainteresowania
  - c) będzie uzyskiwał znaczne osiągnięcia w konkursach
  - d) nie wykorzysta nie przygotowania do lekcji

Działania ucznia w podpunkcie 2) muszą na tyle być efektywne, by uzyskanie dodatkowej oceny lub dodatkowych ocen umożliwiło mu podniesienie średniej z ocen.

III. Sprawdziany i kartkówki

- a) sprawdzian obejmujący większą partię materiału powinien być zapowiedziany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem
- b) kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane w zależności od uznania nauczyciela
- c) każdy uczeń powinien uzyskać w ciągu semestru przynajmniej jedną ocenę ze sprawdzianu

- d) brak oceny ze sprawdzianu w semestrze obniża ocenę semestralną i roczną o jeden stopień
- e) sprawdziany pisane są w dwóch terminach na zajęciach lekcyjnych (termin drugi jest dla osób, które w czasie pierwszego terminu sprawdzianu były na zwolnieniu lekarskim – **najmniej tydzień**)
- f) uczeń który pisze sprawdzian w drugim terminie nie ma możliwości uzyskania oceny celującej
- g) na sprawdzianach i kartkówkach można korzystać z kalkulatora, nie może to być kalkulator w telefonie komórkowym i nie może korzystać dwóch lub więcej uczniów z jednego kalkulatora
- h) na sprawdzianach można korzystać z pomocy przygotowanych przez nauczyciela
- i) w pracach pisemnych raczej nie używamy korektorów oraz długopisów koloru zielonego i czerwonego
- j) zadania na kartkówkach i sprawdzianach powinny być opatrzone liczbą punktów możliwych do uzyskania przez ucznia. Prace pisemne (sprawdziany) powinny uwzględniać możliwość uzyskania przez ucznia oceny celującej (z zastrzeżeniem podpunktu f)
- k) sprawdziany są oceniane następująco:

Liceum		Gimnazjum
50% - 56%	dopuszczający	40% - 48%
57% - 63%	+dopuszczający	49% - 56%
64% - 70%	dostateczny	57% - 64%
71% - 77%	+dostateczny	65% - 72%
78% - 84%	dobry	73% - 80%
85% - 91%	+ dobry	81% - 88%
92% - 98%	bardzo dobry	89% - 96%
99%-100%	+ bardzo dobry	97% - 100%

- l) oceny na kartkówkach nauczyciel może ustalać każdorazowo w zależności od stopnia trudności kartkówki

IV. Inne ustalenia

- a) W przypadku jednej oceny niedostatecznej z przedmiotu (ale nie ze sprawdzianu), uczeń który chce uzyskać ocenę bardzo dobrą i wyższą musi wykazać się pracą dodatkową i aktywnością na lekcjach, *gdy jest to ocena niedostateczna ze sprawdzianu uczeń nie może uzyskać oceny bardzo dobrej i celującej na koniec semestru lub roku szkolnego*(wyjątek patrz punkt 3)
- b) Każdy uczeń ma możliwość korzystania z dodatkowych lekcji, tzw. konsultacji, uczęszczać na koła zainteresowań, oraz wykonywać prace dodatkowe, wpływające na ocenę semestralną i roczną
- c) Wszystkie prace pisemne uczniowie piszą na lekcjach. Wyjątek stanowią sprawdziany **poprawkowe i klasyfikacyjne**. Nie przyjmuje się zasady poprawiania sprawdzianów i kartkówek poza lekcjami chyba, że będzie to związane z dłuższą chorobą ucznia lub nauczyciela

V. Stosowana symbolika przy opisie ocen w dzienniku lekcyjnym

S – sprawdzian	C, D– ćwiczenia, doświadczenia
K – kartkówka	Z – zadania domowe
O – odpowiedź ustna	Zd – zadania dodatkowe
A – aktywność	P – ocena prac praktycznych, dodatkowych
U – umiejętność korzystania z tablic, rysunków, mapy, schematów itp.	np. – nie przygotowanie do lekcji
	npR – nie przygotowanie do lekcji od rodziców

VI. Aktywność

Uczeń ma prawo do wykorzystania różnych form aktywności:

- aktywność na lekcji
- krótkie zadania domowe i szkolne
- eksperyment wykonany w domu i zaprezentowany na lekcji
- krótki referat, temat ustalony z nauczycielem
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego

aktywność ta może być oceniona w formie oceny jak również w formie plusów i minusów.

Na początku semestru i w trakcie jego trwania są podawane propozycje dodatkowych prac, możliwość udziału w różnych konkursach i olimpiadach.

VII. Stopień przyswajania wiedzy i umiejętności

wymagania na poszczególne oceny stosowane przy odpowiedziach ustnych i podczas układania kartkówek i sprawdzianów są opisane w załączniku.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z CHEMII

na poszczególne oceny

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania;
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych);
- umie formułować problemy oraz dokonywać analizy i syntezy nowych zjawisk;
- proponuje rozwiązania nietypowe;
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, Internetu;
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne;
- potrafi biegle pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- potrafi korzystać z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne;
- potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu takich typowych zadań i problemów.
- z pomocą nauczyciela potrafi korzystać ze źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice;
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych oraz rozwiązywać zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i proste równania chemiczne.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela napisać prostych wzorów chemicznych i prostych równań chemicznych;
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi.